

K naplneniu cieľov celosvetovej kampane podporujúcej Svetový deň diabetu (14. november) sa tento rok pripája Zväz diabetikov Slovenska (ZDS) so spoluorganizátormi: mestom Banská Bystrica, Banskobystrickým samosprávnym krajom a prvýkrát aj so Slovenskou komorou sestier a pôrodných asistentiek. Spoločne pripravujú veľké medzinárodné podujatie, 7. FESTIVAL DIABETU v Banskej Bystrici.

Festival diabetu sa uskutoční 10. novembra 2012 v priestoroch Obchodnej akadémie na Tajovského ulici v Banskej Bystrici, so začiatkom o 8.00 hod. Pre účastníkov sú pripravené prednášky lekárov a zdravotných sestier, meranie glykémie, krvného tlaku, nervového zakončenia, kapacity pľúc a cholesterolu. Tohtoročnou novinkou bude vyšetrenie srdca a očného pozadia.

Stálym spoluorganizátorom podujatia je Slovenská zdravotnícka univerzita, Fakulta ošetrovateľstva v Banskej Bystrici a prezentovať sa budú aj farmaceutické firmy, výrobcovia zdravotníckych pomôcok, obuvi pre diabetikov, diabetických potravín a pod. O 11.00 hod. sa účastníci festivalu zapoja do celosvetovej kampane pod názvom **Pochod proti diabetu 2012**. V tričkách s medzinárodným logom Pochodu proti diabetu a logom ZDS si prezrú Banskú Bystricu spolu so sprievodcami z Informačného centra mesta Banská Bystrica. Služby sprievodcov cestovného ruchu poskytuje banskobystrická samospráva pre festival diabetu bezplatne.

V Európa Shopping Center (ESC) pripravili organizátori edukačné centrum pre verejnosť, s možnosťou merania tlaku krvi, hladiny cukru v krvi a k dispozícii bude bezplatne aj časopis DIAspektrum 2012. V závere nebude chýbať kultúrny program so žrebovaním cien hodnotnej tomboly pre účastníkov. 7. Festivalu diabetu bude ladený v modrej farbe, nakoľko logom Svetového dňa diabetu je modrý kruh a preto aj budova Europa biznis centra bude už tradične vysvietená na modro.

Zväz diabetikov Slovenska je občianske združenie, charitatívna a humanitná organizácia, ktorá združuje osoby s diagnózou diabetes mellitus, ich priaznivcov a rodičov detí s diabetes mellitus, bez rozdielu národností, politickej príslušnosti a vierovyznania. Vyvíja svoju činnosť na území Slovenskej republiky. Je samostatnou právnickou osobou a nadobúda práva a povinnosti v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky (Stanovy ZDS, 2005). Je zaregistrovaný na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky dňa 27. apríla 1990 pod číslom VVS/1-819/1990. Zväz diabetikov Slovenska sa sformoval až po roku 1990 a do tejto chvíle boli diabetici organizovaní v spolkoch a v iných združeniach. Bol založený z iniciatívy diabetikov a diabetológov a jeho súčasťou bolo aj Združenie rodičov a priateľov detí s diabetes mellitus na Slovensku.

SÚČASNOSŤ ZVÄZU DIABETIKOV SLOVENSKA:

- V roku 2011 bola prijatá v OSN Charta základných práv diabetikov, na jej základe **Európsky parlament prijal dňa 24. marca 2012 rezolúciu pod číslom P7-TA-PROV(2012)0082 zameranú na riešenie problémov diabetikov, prevenciu a edukáciu.**
- V októbri 2012 bolo 48. zasadnutie Európskej asociácie pre štúdium diabetu (EASD) v Berlíne, kde zástupcovia ZDS nadviazali kontakt so Zoltánom Patakym, zástupcom prednostu Division of Therapeutic Education for chronic Diseases zo Ženevy. Táto klinika má záujem vybrať dva štáty, ktorým by pomohli pri edukácii. Po ďalších rokovaniach sa nám podarilo tento náš zámer aj zrealizovať. Zoltán Patakya pricestuje **14. novembra** t. r. na Slovensko a bude prezentovať svoje plány v oblasti pomoci Slovensku pri realizovaní edukácií. Stretnutie sa uskutoční za **okruhlym stolom**, kde budú prítomní zástupcovia Ministerstva zdravotníctva SR, zástupcovia zdravotných poisťovní, Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Slovenskej diabetologickej spoločnosti a médií.
- Slovenská diabetologická spoločnosť začiatkom augusta t. r. predložila znenie **Národného diabetologického programu MZ SR** s odporúčaniami EÚ v oblasti prevencie, diagnostikovania, výskumu a v neposlednom rade výchove – edukácii. Jeho obsahom je okrem štandardizácie kritérií a metód pre zber dát - vytvorenie registra, aj postup medializácie v oblasti prevencie, postup informovania o ochorení v základných školách a samozrejme postup výchovy diabetikov, ktorý sa bude realizovať v spolupráci so ZDS. Program sa stretol s veľkým záujmom a sprevádzali ho konkrétne snahy a návrhy spoločných riešení zo strany MZ SR.
- Už od roku 2008 vychováva Slovensko vysokoškolsky vzdelaných profesionálnych edukátorov – sociálnych pracovníkov so zameraním na edukáciu klientov s diabetes mellitus. **Prvé profesionálne edukačné centrum pre diabetikov**, pilotný program, začne pracovať **od 1. januára 2013 v Michalovciach**. Na túto činnosť Zväz diabetikov získal akreditáciu z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.
- Prezident Zväzu diabetikov Slovenska Ing. Jozef Borovka a rektor Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n. o. Bratislava prof. MUDr. Vladimír Krémery, DrSc., Dr.h.c. mult., oznamujú, že v akademickom roku 2013/2014 otvárajú **nový ročník externého akreditovaného vysokoškolského štúdia 1. stupňa (Bc.) sociálnej práce so zameraním na edukáciu diabetikov** na Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce Sv. Alžbety v Bratislave n. o., na detašovanom pracovisku – Ústave Blahoslaveného Dominika Trčku, Partizánska ulica 23 v Michalovciach.

SITUÁCIA NA SLOVENSKU:

- číslo výskytu ochorenia sa pohybuje okolo 7%, čo je 400 000 obyvateľov
- ďalších 200 000 ľudí, ktorí o tom, že majú cukrovku vôbec nevedia
- ročne sa diagnostikuje 22 000 nových prípadov
- v roku 2030 by to malo byť postihnutých týmto ochorením okolo 12%, čo je približne 660 000 ľudí
- v 90 % ide o diabetes 2. typu, ktorý súvisí s abdominálnou obezitou a tzv. metabolickým syndrómom
- v populácii vo veku 0 – 14 rokov je registrovaných približne 900 detí s diabetom 1. typu , pričom vykazujeme trvalý vzostup, najvýraznejší v skupine 10 – 14 ročných detí

- u každého 2. diabetika je diagnostikovaný vyšší tlak krvi a poruchy lipidov, u každého 6. postihnutie očí (šedý zákal a/alebo poškodenie sietnice) a u každého 9. postihnutie obličiek
- v súčasnosti sa v súvislosti s ochorením objavujú sociálno – patologické javy - ľudia nevedia žiť s touto diagnózou, čo vedie k rozvratu vzťahov v rodinách, k alkoholizmu, drogovej závislosti, týranu, nezamestnanosti
- každú 1,3 sekundu zomiera 1 človek na diabetes mellitus
- niet rodiny kde nie je diabetes mellitus
- v roku 2011 bolo pre diabetes novo hlásených 15 002 prípadov práceneschopností, tento počet predstavoval 2 % z celkového počtu prípadov práceneschopnosti
- liečba cukrovky stojí 16 – 18% z celkových vynaložených nákladov na zdravotníctvo, pričom pri zlej kompenzácii vznikajú komplikácie, liečba sa značne predražuje, a tiež život diabetika sa skracuje o 5 až 20 rokov
- na diabetes zomiera v SR približne 700 osôb ročne
- vlády v krajinách, kde je edukácia dlhodobo poskytovaná, mívajú menej finančných prostriedkov na liečbu ochorenia a jeho komplikácií